

ОДБРАНА
Специјални прилог 195

ВЕК ПОБЕДНИКА 1918-2018

У славу храбри прецима

Осам хиљада војника, 645 борбених возила и 24 ваздухоплова извело је, на десет локација широм Србије, здружену, вишестепену и једнострану тактичку вежбу с бојевим гађањем у славу и част српских јунака који су војевали битке и одлучили исход Великог рата победоносним походом од Солунског фронта до слободе за отаџбину

Крајем октобра припадници јединица Војске Србије изашли су на полигоне и вежбаљашта широм земље како би се припремили за најсложенију вежбу коју је наша војска извела у последњих неколико година, како би, као потомци славних јунака Првог светског рата, на величанствен начин обележили век од завршетка тог, до тад највећег, војног сукоба у историји човечанства.

Од 8. до 10. новембра приказали су државном врху и грађанима Србије с каквим материјалним, а пре свега људским потенцијалом располаже наша војска. Српске старешине и војници су на десет локација – од Орешца до Пештера, демонстрирали оспособљеност, увежбаност и ватрену моћ, поручујући свету не да су орни за рат већ да су спремни да, као и пре сто година, бране мир, народ и свој кућни праг.

Великом војном вежбом, каква одавно није виђена у Србији, систем одбране показао је грађанима да је Војска Србије спремна и оспособљена да брани и одбрани земљу и сваког грађанина. Вежбу су извели официри, подофицири и војници, часни и достојанствени као што су били њихови узорни из славне српске војске.

На вежби је учествовало око 8.000 припадника Копнене војске и Ратног ваздухопловства и противваздухопловне одбране, 645 борбених система и средстава и 24 ваздухоплова. Истовремено на 10 локација – војним комплексима и привременим полигонима „Пасуљанске ливаде“, „Пештер“, „Тител“, „Међа“, „Боровац“ и „Орешац“, те и у рејонима Великог Јастрепца, Зворничког језера, Сремске Митровице и у Војној академији у Београду, припадници нашег система одбране демонстрирали су припрему и употребу снага за реаговање Војске Србије.

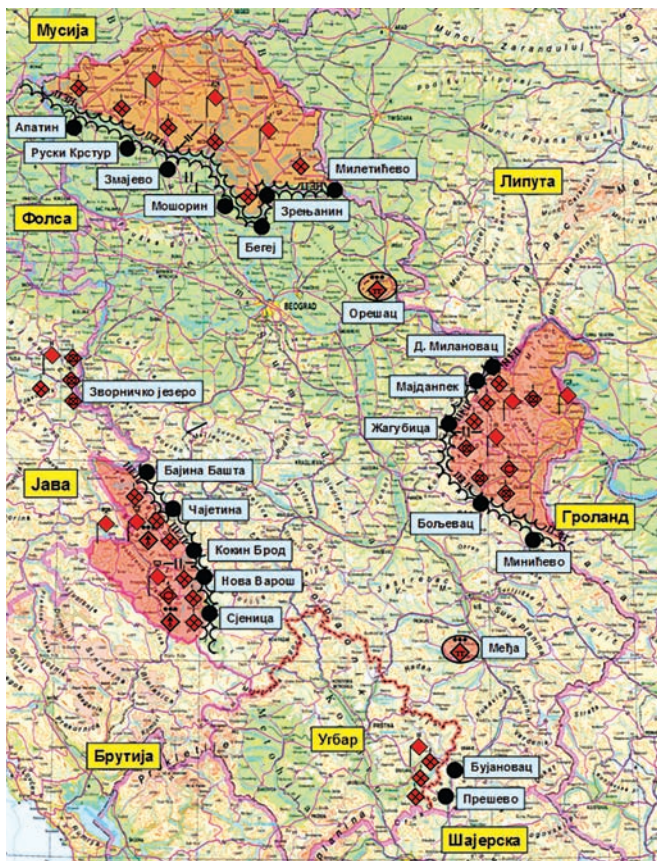

Супозиција

Обновљене и наглашене територијалне претензије према граничним областима с Кумиром условиле су припреме снага Мусије, Лапућа, Гроланда, Јаве и Угбара за извршење агресије.

После јојуне људством и средствима ратне технике, извођења вежбовних активности команди и јединица, као и превентивног размештаја дела снага у заграничном појасу према Кумиру, снаге Мусије, Лапуће, Гроланда, Јаве, Угбара и терористичке снаге гроландске и лапућске националне мањине на територији Кумира, координираним активностима извршиле су агресију и насилно заузеле делове територије земље.

Државно руководство одлучило је да извођењем најбољих операција ослободи територије које су заузеле јединице оружаних снага Мусије, Лапуће, Гроланда и Јаве. План је био да се извођењем противтерористичких операција уништи терористи и сиречи евангуална побуна лапућске и гроландске националне мањине на њиховом простору, као и да се извођењем операције превентивног размештаја снага одврати безбедносне снаге Угбара од оружане агресије, а затим да се диверзантским најадом на елементе борбеног распореда непријатеља сиречи даљи продор јединица Јаве у дубину територије Кумир.

У РУКАМА ИСКУСНИХ

Вежба је реализована на основу одлуке председника Републике Србије и врховног команданта Војске Србије Александра Вучића, смерница министра одбране Александра Вулина и наређења начелника Генералштаба генерал-потпуковника Милана Мојсиловића.

За планирање, организовање и извођење вежбе био је одговоран командант Копнене војске генерал-потпуковник Милосав Симић, док је вежбом руководио бригадни генерал Владета Балтић.

ПОНОС КОПНЕНЕ ВОЈСКЕ

Најзначајнији борбени системи Копнене војске који су учествовали на вежби су тенк М-84, борбено возило пешадије М-80, самоходна хаубица 122 мм „гвоздика“, борбена оклопна возила ПОЛО М83 и БРДМ-2, топ хаубица 152 мм „нора“ и вишецевни лансери ракета „огањ“ и „пламен-С“, самоходна лансирна оруђа „стрела 10М“ и „стрела 1“, борбено полицијско возило М-83, бродови, реморкери, чамци, амфибијска возила, радар „жирафа“, теренска возила „хамер“, „дефендер“, инжињеријска, теренска и остала специјална возила.

6

1. децембар 2018.

ОСАМ МИГОВА НА СРПСКОМ НЕБУ

Из састава Ратног ваздухопловства и противваздухопловне одбране на вежби су виђени МиГ-29, „орао“ J22, „галеб“ и Ан-26, као и хеликоптери „гама“, Ми-8 и Ми-17, систем „куб“ и радар АН ТПС-70. Приказана су и средства која ће ускоро бити уведена у наоружање Војске Србије – борбено возило „лазар-3“, систем „ПАСАРС“, мали „милош“ и хаубица 155mm Б52 „нора“. Сем тога, приказани су и опто-електронски склопови, заштитна балистичка опрема, велики број новог и савременог пешадијског и стрељачког наоружања и средства наоружања и опреме из пројекта „1500“, којима се опремају, пре свих, јединице за специјалне намене и задатке.

7

Војна академија

Сегментом „Извршење противтерористичких и задатака безбедносне заштите”, у касарни „Генерал Јован Мишковић” у Београду, почео је „Век победника 1918–2018”. Припадници Батаљона војне полиције специјалне намене „Кобре” приказали су, кроз неколико захтевних секвенци, одлучност, врхунску увежбаност и ангажовање у реализацији противтерористичких задатака и задатака безбедносне заштите, уз ваздухопловну подршку. Демонстрирали су и технике борења, савладавања водених препрека и ситуационо гађање, те практично потврдили да су једна од најелитнијих јединица Војске Србије.

СПРЕМНИ ЗА ИЗАЗОВЕ

Председник Републике и врховни командант Војске Србије Александар Вучић присуствовао је, 9. новембра, у Касарни „Павле Јуришић Штурм” у Београду, приказу оспособљености Батаљона војне полиције специјалне намене „Кобре”, којим је и почела вежба „Век победника 1918–2018”. Истакао је да су „Кобре” потврдиле врхунску обученост, борбеност и енергију, као и љубав према отаџбини.

– Увек морате да будете потпуно спремни, јер је веома важно да имамо јединицу као што је ваша, која може заједно са Специјалном бригадом и осталим саставима обавити најсложеније задатке, у најтежим условима, заштитити земљу и одговорити изазовима тероризма – нагласио је председник Вучић.

ПАРАДНИ БОДЕЖ ПРЕДСЕДНИКУ

По завршетку приказа у Војној академији заменик команданта „Кобри“ потпуковник Горан Цолић уручио је, у име припадника Батаљона, председнику Републике и врховном команданту Војске Србије Александру Вучићу парадни бодаж и захвалницу за допринос у изградњи и јачању оперативних способности јединице. Министру одбране Александру Вулину и министру унутрашњих послова Небојши Стефановићу, као и начелнику Генералштаба Војске Србије генерал-потпуковнику Милану Мојсиловићу додељене су захвалнице, а директору БИА Братиславу Гашићу плакета у знак захвалности за сарадњу.

Пасуљанске ливаде

Трећа бригада Копнене војске, у садејству с Мешовитом артиљеријском бригадом и 98. и 204. ваздухопловном бригадом из састава нашег Ратног ваздухопловства, извела је на војном комплексу „Пасуљанске ливаде“ вежбу „Борбена група у нападу“.

Ангажовано је око 2.000 војника и више од 100 борбених средстава. Они су приказали садејство авијације, техничких и оклопних јединица, као и

осталих састава. Вежбом је руководио командант Треће бригаде пуковник Слађан Стаменковић.

На једном од најимпозантнијих војних полигона старешине и војници проигравали су реалистичан сценарио који је подразумевао борбу за превласт у ваздушном простору, извиђања из ваздуха и са земље, као и дејство извиђачке патроле. Осим тога, демонстрирали су и ваздухопловну ватрену припрему напада, ватрену припрему напада, као и

противваздухопловну одбрану зоне операције снагама ловачке авијације и артиљеријско-ракетних јединица за противваздухопловна дејства.

Јединице Копнене војске приказале су наступање борбене групе с линије развоја, дејство артиљеријске групе по дубини непријатељеве одбране у подршци напада, упад у предњи крај непријатељеве одбране и искрцавање механизованих одељења, те увођење резерве и борбу по дубини. Арти-

љерија је дејствовала по уоченим снагама непријатеља, а приказано је и увођење у борбу стрељачког вода на возилу „лазар-3” ради заштите бока јединице. На „Пасуљанама” су дејствовали и извиђачки органи у различитим условима, док су јединице Војске Србије на том полигону за високе званице приредиле тактичко-технички збор, на којем су изложена заштитна опрема, наоружање и оптоелектронска средства.

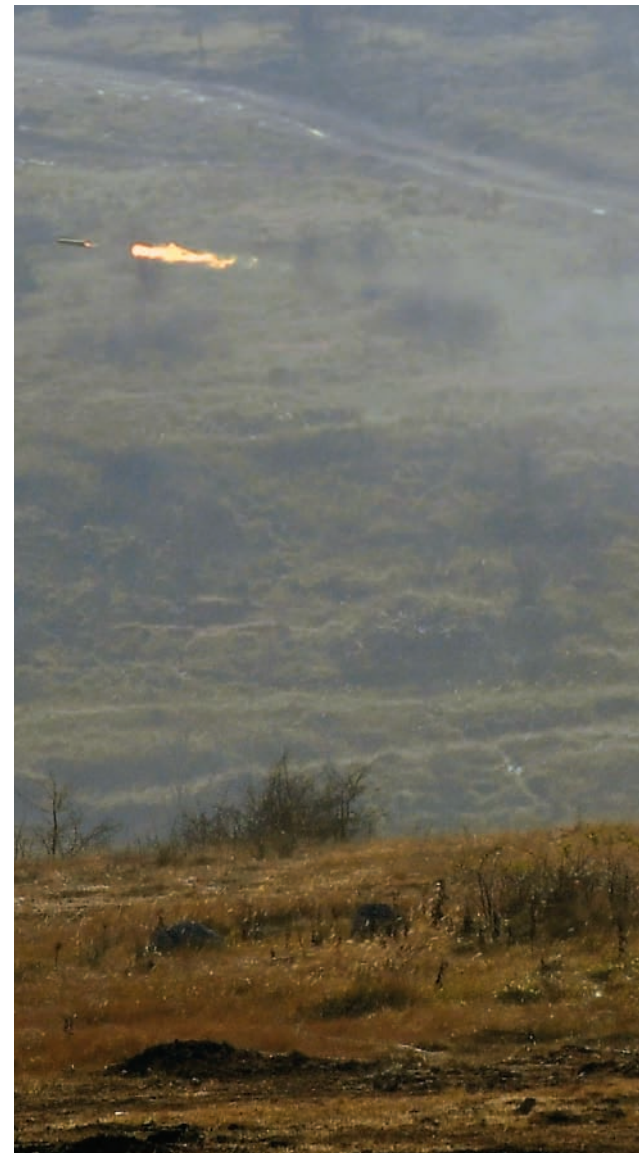
НА ВИСИНИ ЗАДАТКА

После приказа на војном комплексу „Пасуљанске ливаде“ председник Србије изразио је задовољство оним што је демонстрирала наша војска, оцењујући да је први пут виђено осам авиона МиГ-29 на небу изнад нас, од десет колико их тренутно имамо.

– Видели смо и сто тенкова на вежби у Сремској Митровици, Тителу, Краљеву и на Пештеру, а њих 13 прешло је и преко моста који су наши инжењерци поставили између Титела и Перлеза – навео је врховни командант.

– Задовољан сам како је генерал Симовић припремио Копнену војску и како су сви остали урадили свој посао. И Трећа бригада је изванредно извршила задатке – рекао је председник, те похвалио припаднике Војске Србије који су успели да изведу најзахтевније активности на „Пасуљанским ливадама“. Поручио је да ће се наставити улагања у Војску и у бољи стандард њених припадника.

– Морамо решити питање опремања припадника нашег система одбране, водећи рачуна о њиховом стамбеном збрињавању. Треба да се оснажимо и наоружавамо савременим средствима. Наша војска је на самом врху у поређењу с армијама региона. Највећи недостатак јесте мањак људи и на томе ћемо посебно да радимо – истакао је председник Републике.

САДЕЈСТВО ВИДОВА И РОДОВА

– Ватром, покретом, маневром и силином удара припадници Копнене војске и РВ и ПВО приказали су способности у извршавању тактичких и ватрених задатака, те спремност да чувају Србију и обезбеде мир њеним грађанима, без обзира на националну, верску и политичку припадност – нагласио је генерал Симиовић.

Према његовим речима, од 2. новембра јединице су се налазиле на терену где су извеле оделенска, водна и четна бојева гађања, тактичка увежбавања, тренажне летове, бомбардовање и ракетирање, десантирање и савладавање водних препрека

САВРЕМЕНА ОПРЕМА И НАОРУЖАЊЕ

На „Пасуљанским ливадама“ приказани су: комплет балистичке опреме „0“ серије, чији је произвођач ЈУМКО Врање, пиштољ 9mm GLOCK 17, аутоматска пушка 5,56mm G36C, аутоматска пушка 5,56mm НК 416, аутоматска пушка 5,56mm SCAR L skus, аутоматска пушка 5,56mm SCAR L std и пушкомитраљез 5,56mm FN MINIMI.

Међу опто-електронским средствима изложени су и пасивни двоглед бинокулар „DVS-8“, дневно/ноћни ласерски даљиномер „MOSCITO“, термовизијска мултифункционална камера „JIM UC“ и термовизијска камера „Flir Recon B9“, као и више средстава противдиверзантске заштите, попут детектора експлозива „NTJA-II“.

Пештер

На привременом полигону „Пештер“, под руководством команданта Друге бригаде бригадног генерала Жељка Кузмановића, приказано је дејство борбене групе на маршу, с преласком у напад, које је извела Друга бригада, у садејству с Четвртом

бригадом Копнене војске и јединицама Ратног ваздухопловства и противваздухопловне одбране.

Вежба на којој је учествовало око 2.000 војника и више од 100 борбених средстава почела је налетом осам „мигова 29“ у патроли, који су демонстрирали борбу за превласт у ваздушном простору. После ватрене подршке авијације уследила је ватрена артиљеријска и ракетна припрема. На Пештеру је Војска Србије приказала наступање и упад у предњи крај непријатеља, као и увођење резерве и борбу по дубини. Након борбе с непријатељем, уследило је његово гоњење, уз заштиту снага из ваздушног простора.

17

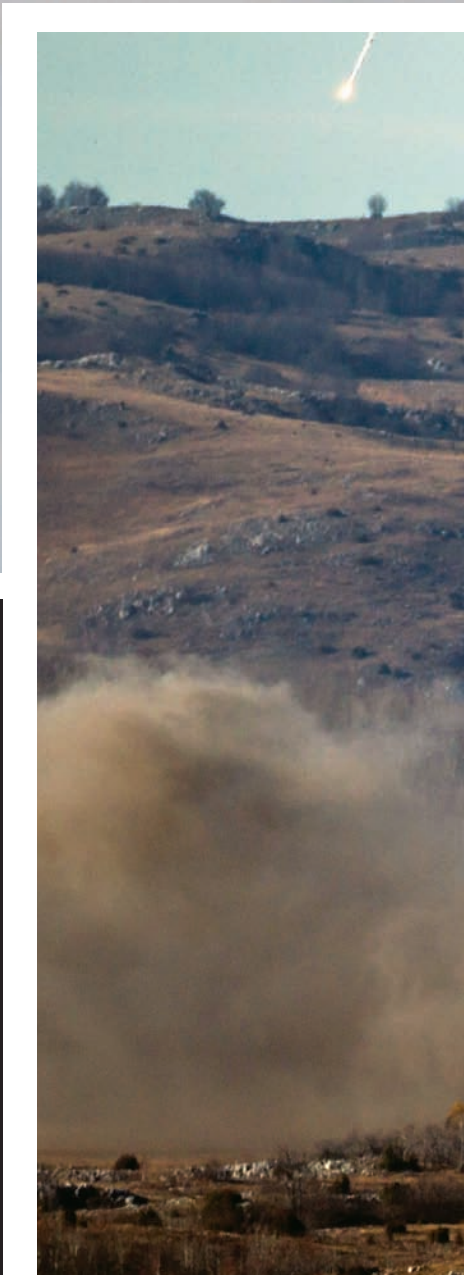

ЧУВАРИ СЛОБОДЕ И НЕЗАВИСНОСТИ

Присуствујући и делу вежбе „Век победника“ на привременом полигону „Пештер“, врховни командант је оценио да је Војска Србије оправдала поверење. Честитајући на успешно изведеној вежби, рекао је да је пресећан због онога што је приказано, додајући да нигде као у Војсци није потребно време да се види уложени труд, напори и финансијска средства, за шта су потребне стабилне јавне финансије и добар рад Владе. Најавио је да ће крајем 2019. године доћи до још већег напретка, јер се највећи број средстава, оружја и оруђа очекује почетком и средином наредне године.

– Србија показује да може да чува мир, своју слободу и независност. Оружје није ту да бисмо га употребили – оно мора да буду спремно за употребу. Оружје и оруђе имамо и унапређујемо нашу армију, пре свега због чињенице да она врши превентивни утицај, како би сви знали какав би одговор био у случају потенцијалног напада – закључио је председник Републике Србије Александар Вучић.

ПОНОСНИ И ВАН ГРАНИЦА СРБИЈЕ

Честитке за успешно организовану и изведену вежбу упутио је и члан Председништва БиХ Милорад Додик. Истакао је да су развијене и моћне оружане снаге Србије потребне да би се сачувао мир.

– Ми који живимо ван Србије поносни смо на све што Србија има, на достигнућа која су показана управо на овој вежби – рекао је Додик, додајући да су његове жеље да на овом простору трајно влада мир.

ДЕЈСТВО СА ЗЕМЉЕ И ИЗ ВАЗДУХА

За приказ на Пештеру ангажовани су тенкови М-84, борбена возила пешадије М-80, самоходне хаубице 122 мм „гвоздица“, борбено оклопно возило ПОЛО М83 и БРДМ-2, вишецевни лансер ракета „огањ“, радар „жирафа“, а од средстава која ће ускоро бити уведена у наоружање наше војске систем „ПАСАРС“ и хаубица 155mm Б52 „нора“.

Из састава Ратног ваздухопловства ангажовани су МиГ-29, „орао Ј-22“, хеликоптери „гама“, Ми-8, систем „куб“ и радар АН ТПС-70.

ПОТВРБЕНА СТРУЧНОСТ И СПРЕМНОСТ

Заменик начелника Верификационог центра из Републике Словеније потпуковник Срећко Матовић, један од 15 страних посматрача из земаља Организације за европску безбедност и сарадњу и Кине који су пратили вежбу на „Пештеру“, захвалио је у име колега на прилици да сагледају војне могућности Србије.

– Уверили смо се у високу стручност и спремност Војске Србије – рекао је потпуковник Матовић.

Тител

Прва бригада Копнене војске, уз садејство Речне флотиле, Специјалне бригаде, 204. ваздухопловне бригаде и 250. ракетне бригаде, демонстрирала је борбене способности на полигону „Тител“ и реци Тиси. Учествовало је 1.300 војника и припадника Жандармерије МУП-а Србије, а ангажовано око 170 борбених средстава. Руководиоци вежбе били су командант Прве бригаде бригадни генерал Жељко Петровић и командант Речне флотиле капетан бојног брода Андрија Андрић.

Припадници Војске Србије најпре су приказали убацивање извиђачке групе у борбени распоред непријатеља, као и претраживање речног дна и полагање минских препрека, уз непрекидну артиљеријску подршку и подршку авијације, два авиона МиГ-29 и пар авиона „галеб Г-4“. На Тиси су борбени бродови Речне флотиле формирали распоред за напад по непријатељевим бродовима. Бродска артиљерија дејствовала је с прамчаног дела. После успешног напада пловиле су се извукла с места борбе, дејствујући по непријатељевим бродовима и с крменог дела.

НАПАД СПЕЦИЈАЛАЦА НА БРОД

На Тиси су припадници нашег система одбране, сем бродова флотиле, користили и амфибије. Демонстриране су радње и поступци приликом склапања понтонског моста дугог 200 метара, као и превозење тенкова и осталих борбених возила скелом, те напад специјалаца на брод.

Речна флотила и Специјална бригада приказале су и противдиверзантско дејство ронилаца с подводним наоружањем, дејство групе бродова и патролних чамаца, десантних и вишенаменских бродова у извршавању бојевих гађања, завршавајући свој приказ дефилеом пловних средстава.

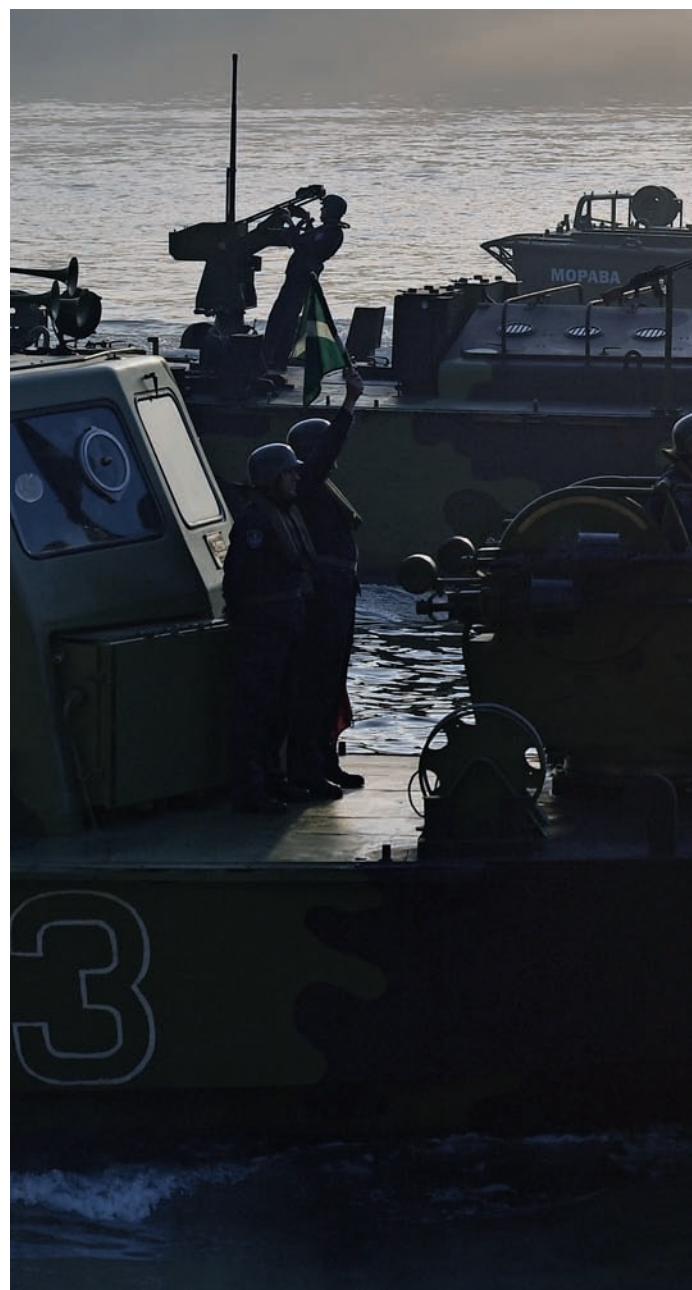
ВРЛО ДОБРО ЗА ВОЈСКУ СРБИЈЕ

Министар одбране Александар Вулин, који је присуствовао делу приказа на „Тителу“, честитао је припадницима Војске Србије на изузетној демонстрацији оперативних способности и спремности за одбрану земље.

– Вежба као што је „Век победника“ припрема се деценијама. Мало је армија у свету које могу у кратком периоду да се организују, изађу на толико различитих праваца и одговоре на сваки захтев, као што је то учинила наша војска. Највећа вредност ове вежбе јесте у томе што смо показали Војску каква јесте, ону која испуњава све своје задатке, као што би их испуњавала и у рату – рекао је министар одбране.

Према његовим речима, од 2012. године до данас Војска Србије се од деморалисане и скоро напуштене Војске, оне која је требало да нестане, претворила у савремену и борбену Војску – Војску која се обнавља.

– Захваљујем врховном команданту Александру Вучићу на његовој упорности и труду да свих ових година нашу војску обнови, унапреди и учини бољом и савременијом. Ова вежба је показала да је Војска Србије у стању да се носи са свим изазовима и да нема баш никога ко може да је занемари, а ако икад ико помисли зло нашој земљи и народу, без обзира на то где живи, мораће да зна да је ова савремена, модерна и снажна Војска спремна да заштити земљу, народ и наш начин живота. Небо изнад Србије је слободно, Србија је слободна и тако ће бити докле год има овакву Војску и људе који је чине – истакао је министар одбране Александар Вулин и оценио вежбу „врло добром“.

НЕПОКОЛЕБЉИВ ВОЈНИЧКИ ДУХ

Начелник Генералштаба Војске Србије генерал-потпуковник Милан Мојсиловић истакао је да су сви планирани циљеви вежбе „Век победника 1918–2018“ остварени. Рекао је и да су припадници нашег система одбране одлучни, способни и храбри, речју непоколебљиви, а Војска Србије увек у функцији свога народа.

Међа

Око 600 припадника Специјалне бригаде, Трећег батаљона Војне полиције и РВ и ПВО приказали су на војном комплексу „Међа“ код Лесковца, уз ангажовање 74 борбена возила, оспособљеност јединица у решавању тактичких и ватрених задатака у дејству против терористичких група.

Тактичка вежба „Ојачани батаљон војне полиције у противтерористичкој операцији“ имала је више атрактивних целина – убацивање извиђачке групе падобранским десантом, прикупљање обавештајних података о непријатељу помоћу „малог милоша“, као и блокаду терориста десантирањем падобранца и уз помоћ борбених возила полиције М-86.

Чете за противтерористичка дејства ефектно су извршиле задатак уништења терористичке базе, дејствујући из снајпера и митраљеза с возила „хамер“, истовремено убацијући други тим из ваздушног простора техником брзог спуштања из хеликоптера. Атрактиван је био и део њихове вежбе који је приказао хватање терориста у бегу.

Зворничко језеро

На Зворничком језеру ангажовано је 20 борбених средстава и око 100 припадника Специјалне бригаде и Речне флотиле, који су извели диверзантски напад на елементе борбеног распореда непријатеља.

Три тима, на шест чамаца GDQ-120, најпре су пришла Зворничким језером на место извршења напада, и дејством из личног наоружања и средстава ватрене подршке уништила уочене ватрене тачке. Затим су припадници јединице израдили пролазе у фортификацијским препрекама, после чега су успоставили мостобран за искрцавање осталих. У другом таласу су се четири тима, на четири чамца GDQ-120 и два амфибијска транспортера ПТС-М, уз обезбеђење и подршку снага на мостобрану, искрцала на обалу језера и моторним возилима упутили ка објектима диверзантског напада. Мостобран су на обали обезбеђивали припадници три тима и амфибијског одељења. После успешно изведеног диверзантског напада и неутралисања непријатеља тимови су се повукли.

Припадници наше војске су на Зворничком језеру приказали врхунску тактичку и ватрену оспособљеност, ефикасност, као и ефекте дејства извиђачко-диверзантских група. Потврдили су спремност Војске Србије, односно њених снага за брзо реаговање, да у кратком времену одлучно реагује на све покушаје угрожавања територије, људи и имовине.

Сремска Митровица

Надомак Сремске Митровице тенковски батаљон извршио је марш правцем касарна „Бошко Палковљевић Пинки“ Сремска Митровица – објекат „Манђелос“ – село Манђелос – село Шуљам, ради стварања услова за увођење у борбу. На том задатку ангажовано је 30 борбених средстава и око 100 војника.

Циљ приказа био је да покаже оспособљеност тенковских јединица за реализацију марша у равничарском пределу и спремност да се ефикасно одговори на евентуалне изазове, ризике и претње по безбедност Србије.

Током извођења вежбе приказани су поступци посада тенкова при наиласку непријатељеве авијације и у случају наиласка на контаминирано земљиште и мине. Такође, демонстриран је прелазак преко моста и поступци током марша.

Велики Јастребац

Припадници 246. батаљона АБХО из Крушевца демонстрирали су оспособљеност на вежби Великом Јастрепцу – приказали су ангажовање јединице на задацима противнуклеарне, хемијске и биолошке одбране, затим на осматрању и извиђању праваца и рејона борбених дејстава, обради прикупљених података и деконтаминацији контаминираних јединица.

Ангажовано је 26 борбених средстава и 120 војника, који су, сем осталог, формирали и станицу за деконтаминацију људи и средстава ратне технике. Показано је како ради осматрачница у моменту нуклеарне експлозије и после ње. Циљ тих дејстава био је да се контаминирана јединица поступцима деконтаминације поново уведе у борбу.

Боровац

Војни комплекс „Боровац“ код Бујановца био је место где су припадници Четврте бригаде Копнене војске и Центра за обуку јединица за мултинационалне операције приказали ниво своје оспособљености за наменске задатке, односно обученост снага за реаговање у извођењу тактичких радњи и поступака у току операције у различитим земљишним и временским условима, дању и ноћу.

Доношење одлуке снага за командовање, припрема за организовање операције и командовање јединицама у операцији биле су тежишне активности. Демонстрирано је и кретање две колоне од гарнизона Врање до рејона размештаја, спровођење радњи при наила-

ску на противтенковске мине и претрес терена. У завршном делу вежбе извршено је неутралисање убачене непријатељске групе. Ангажовано је око 1.000 војника и 100 борбених средстава. Тим сегментом „Века победника“ командовао је командант Четврте бригаде бригадни генерал Слободан Стопа.

Орешац

Више од 150 припадника 5. батаљона Војне полиције извело је на војном комплексу „Орешац“ својеврсну противтерористичку операцију – поседање линије шире блокаде, претрагу терена, окружење терористичке групе, напад на терористичку групу и потеру за одбеглим терористима.

Током вежбе „Батаљон Војне полиције у блокади, окружењу и уништењу терористичке групе“ ангажоване су јединице на борбеним возилима Војне полиције М-86, с којих су нишанције дејствовале из митраљеза М-86. На „Орешцу“ су задатке извршавали и снајперски парови, стрелци с аутоматским пушкама 5,56 мм М-21, аутоматима „хеклер и кох“ 9 мм МР5, те пиштољима ЦЗ-99 9 мм.

Приказан је и рад војних полицајаца на контролном пункту, начин на који заустављају возила помоћу траке за заустављање, поступци службених паса заштитне службе приликом савладавања терориста, као и деловање противдиверзантске екипе током прегледа возила употребом службених паса и заштитне опреме. Тим за увиђај, који чине криминалистички техничар и референт за сузбијање криминалитета, демонстрирали су и увиђај лица места. ■

